کۆرۆنا تەرمەکی نوێی بایۆتیرۆریزم یا کۆلۆنیالیزمەکی ڤایرۆسی ...

نیگار نادر

بایۆتیرۆریزم (Bioterrorism) بریتییە لە ئەنجامدانی هێرشی بایۆلۆژی، لەڕێگەی ناردنی ڤایرۆس، یا پەتای کوشندە، یا ژەهر و بەکتریایەکان، بەمەبەستی نەخۆشکردن و کوشتن، لەلایەن دەوڵەتێک یان تیرۆریستان و دوژمن و نەیارانی هەر دەوڵەتێکەوە، بەرامبەر دەوڵەتیکی تر، هێرشەکان ڕاستەوخۆ، لە ڕێگەی ناردنی ڤایرۆسەکان، یان لەڕێگەی مرۆڤەوە و، مرۆڤ دەبێتە هەڵگریان و گوێزەرەوەیان، یان ناڕاستەوخۆ، لە ڕێگەی ئاوی خواردنەوە ، هەوا ، خواردەمەنی ، کەلوپەل و دەرمانەوە بڵاودەکرێنەوە .

بایۆتیرۆریزم، بە جۆرو شێوازی جیاواز ، هەروەها بە پلان و تاکتیکی جیاواز، ئاراستە و هێرشی پێ ئەنجامدەرێت، هەر لە بەرئەوەشە، زیاتر بە ڤایرۆسی سیاسی دەناسرێت ، بەمەبەستی زەبر وەشاندن لە سیستەمی ئابووری و سەرچاوەی مرۆیی وگۆڕینی باڵانسی هێزو هەڵبژاردنەکان بەکاردەهێنرێت ، هەروەها دەوڵەتان، ساڵانە بە داڕشتنی ستراتیژیەتی بایۆبەرگری (biodefense)، بودجەی زۆر گەورە تەرخان دەکەن، بەمەبەستی دۆزینەوەی ڤاکسینەکان، لە بەر سەختی هۆکاری دەستنیشانکردنیان و پێشگیری و بەرەنگاربوونەوەیان ، هەر لە بەئەوەشە، کە هێرشی ڤایرۆسی بە یەکێک لە سەرەکیترین هەڕەشەو مەترسیەکان دەژمێردەرێت ، کە ئامانجی تێکدان و زەبروەشاندنە لە ئاسایشی نەتەوەیی هەر وڵاتێک لە جیهاندا .

هێرشی بایۆتیرۆریزمی (ڤایرۆسی)، بەبەراورد لەگەڵ هێرشی تیرۆرستی چەکداری ، مینەڕێژی و تەقینەوەی بۆمب، بە یەکێک لە خەتەرترین هەڕەشەکان دادەنرێت، لەسەر ژیانی هاووڵاتیان و تێکدانی ئاسایشی کۆمەڵایەتی و ئاسایشی تەندروستیان ، هەر بۆیە زۆربەی بیرمەندان و سەکۆلارەکانی ئاسایشی نەتەوەیی، پێیانوایە لە سەردەمی بەجیهانیبووندا، ئەگەری ڕوودانی ئەو هێرشە ڤایرۆسیە ، دەهێندە زیاترە لە ئەگەری ڕوودانی هێرشە تیرۆریستیەکان، و قوربانی زۆر زیاتریشی لێدەکەوێتەوە، هەڕەشەیەکی مەترسیدارو شاردراوەشە بۆ سەر ئاسایشی مرۆفایەتی.

لەو سەردەمەدا، دەوڵەتان شانبەشانی کڕین و دروستکردنی چەک و بنیادنانی هێزی بەرگریان، بەردەوامن لە توێژینەوە و دروستکردنی تاقیگەی تایبەت، بەستانداری جیهانی ،بەمەبەستی بەرگریکردن لە هێرشی ڤایرۆسی بۆ بەرەنگاربوونەوەی بایۆتیرۆریزم و چەکی بایۆلۆژی ، لەتاقیگە بایۆلۆژیەکاندا، جۆرەها ئامێری سەردەمی و تەکنۆلۆژی بەکاردەهێنن، بۆ دەستنیشانکردن و دۆزینەوەی هەر هەوڵێک، کە گومانبکرێ ئەگەری هێرشی ڤایرۆسی و بەکتریاییە، وە دەبێتە هۆی تێکچوونی باری تەندروستی و گیانلەدەستدانی هاوو□تانیان، هەروەها ساڵانە ڕاپۆرتی پێشبینیکردنی ئەگەری گوماناویترین هێرشی چەکی بایۆلۆژی، دەخەنە بەر دەستی ئەنجوومەنی ئاسایش و دواتریش لایەنی پەیوەندیدار، بە پاراستنی ئاسایشی تەندروستییەوە.
لە مێژووی ڤایرۆسەکاندا پاش تاعوون و کولێرا و گرانەتا و سیل، کە مەزەندە دەکرێت بە سەدان هەزارو ملیۆنەها مرۆڤیان کوشتبێت، لەساڵانی شەستەکاندا، ئایدز دیارترین ڤایرۆسە، کە مرۆڤایەتی تووشی ترس و هەژان کردبێت، دواتریش لەسەردەمی بەجیهانیبووندا، ئەنفلۆنزای باڵندەو بەرازو سارس و ئێبۆلا، لە شاشەی میدیاکانی جیهانەوە راگەیەنران ، بەڵام دواتر زۆر بەخێرایی، بەبێ ئەوەی زیانی گەورە بدەن چارەسەریان بۆ دۆزرایەوە و نەبوونە جێگای زەندەقچونێکی جیهانی ، بەڵام ئەمجارەیان ئەوەی لەگەڵ سەرهڵڵدانی ڤایرۆسی کۆرۆنا دەرکەوتووە، پەیامێکی جیاوازتر بە جیهان دەدات، هاوتای جیاوازی سەردەمەکە، کە سەردەمی کۆلۆنیالیزمی تەکنۆلۆژیایە .
کۆرۆنای سەردەمی کۆڵنیالیزمی تەکنۆلۆژیا ، چرکە بە چرکە، لە جۆرەها سەرچاوەی میدیایی و سوشیالمێدیاییەوە، چەندین زانیاری دروستکراوو ، ئاراستەکراو و ت□م□وومژاوی ب□□اودەکەنەوە، کە سەدانبار خێراییەکەی زیاترو تیژترە، لە خێرایی تەشەنەکردنی ڤایرۆسەکە، و جیهانی بەگشتی تووشی تۆقاندنێکی سەرسوڕهێنەر کردووە! ئەوەی ئەو ڤایرۆسە لەوانی تر جودای دەکاتەوە، ئەوەیە کە کۆی ئاسایشی دەروونی مرۆڤەکان، ئەو جیهانەی پێکەوە شێواندووە، پەیامێکی ترسناکی بۆ ژیانی داهاتوومان هەڵگرتووە، کە جارێ دروست ناتوانرێ دەستنیشانبکرێت ، چونکە وەک چۆن سروشتی ڤایرۆسەکە نادیارەو شێوەی خۆی دەگۆڕێ، بەهەمان شێوەش تا ئێستا پەیام و دەرهاویشتەکانی لە گۆڕاندایە.

کۆرۆنا چ زەنگێکە؟

کۆڕۆنا زەنگێکی ئاگادارکردنەوەیە، بۆئەوەی بزانین لێرە بەدواوە ئەو جیهانە چەندە مەترسیدارە، بۆئەوەی تێبگەین هەموو سیستەمی

ئاسایشی جیهانی، سیستەمی تەندروستی جیهان ،سیستەمی بەرگری دەوڵەتان، هەموو داهێنانە زانستییەکان ، هەموو چارەسەرە پزیشکییەکان ، دەرەقەتی ڤایرۆسێک نایەن!، کە بەچاو نابێنرێ ؟! هەموو ئەو دژە ڤایرۆس و تاقیگەی پشکنین و چاودێریانە ، سیستەمی پشکنینی سەر سنوورەکان ، سیستەمی ناسا لە ئاسمان، ناتوانن بەرگری لەو ئیزرائیلە گچکەیە بکەن، کە سنورەکان ناناسێ، و هاوشێوەی تۆڕی ئینتەرنێت بە جیهاندا ڕێگادەکوتێت و مرۆڤەکان پیکەوە گرێدەدات؟! بەدرێژایی مێژووی هاتنی پەتاو ڤایرۆسەکان، گومان لەسەر پەیدابوون و دروستکردن و سروشتی بوونەکەیان هەبووە، هەندێکیان کە بە دروستکراو ناودەبرێن، بەمەبەستی قڕکردنی مرۆڤایەتی ، وەک قڕکردنی نەژادی و دینی و سیاسی و ئابووری، لەنێوان دەستەڵاتدارە پانخوازەکانی ئەو جیهانەدا، سەریانهەڵداوە ، بۆ نموونە ئایدز کە لە ئەفریقا سەریهەڵداوە، تا ئێستاش لەیبەکە بۆ مرۆڤ ڕەشپێستەکان و مرۆڤ هەمیشە لییان دەسەڵمێتەوە، بەڵام تائێستا کۆڕۆنا زۆر نامۆوونە، ڕاستە لە چین سەریهەڵداوە، بەڵام سنووربەزاندنە تیژەکەی زۆر گوماناویترە.

لە ئێستادا دوای پیشەسازی چەک دروستکردن و، پیشەسازی دەرمان دروستکردن، لە ترۆپکی پیشەسازییە قازانجبەخشەکانی جیهان دەژمیردرێت ، لەبەرئەوە دوورنییە، چارەسەری کۆرۆناش بکەوێتە ناو ئەو بازنە سەرمایەدارییەی کە ئامانجی بێت قازانجێکی گەورەی لەداهاتوودا پێ گەرەنتی بکات! یان زەنگێک بێت بۆ پێکەوە بەستنی، تەندروستی مرۆڤەکانی هەموو جیهان و دەستەمۆکردنیان، بە هەڕەشەیەکی کوشندەی وەک کۆرۆنا لە داهاتوودا بە فۆرمێکی جیاوازتر.

هێرشی ئەو ڤایرۆسە (کۆرۆنا)، ئەوەندە کتوپڕە، تائێستا هیچ لە زاناو فەیلەسوف و بیرمەندو سەکۆلارەکانی جیهان، نەیانتوانیوە دیدی خۆیان بە زانستی وبە وردی لەسەر بوەشێنن، تەنها هەندێک مەزەندە هەن، کە ئایا سەرهەڵدانی شەڕێکی بایۆلۆژی نوێیە؟ یان ئەوەتا تاکتیکێکە بۆ بەدەستەوەگرتنی جڵەوی ئیمپراتۆریەتی پیشەسازی و ئابووری ئەو جیهانە ؟ یا تێکەوخاندنی سیستەمی جیهانی و شکاندنی باڵانسی هێزە؟!.

لە ئێستادا هەموو ئاماژەکانی کۆرۆنا پێمان دەڵێن، کە جیهان بەگشتی خراوەتە کەرەنتینەیەکەوە و لەنێوان دووڕیانێکدا قەتیس ماوە، ئەویش : بەرزبوونەوەی ڕێژەی قوربانییەکان و توقاندێکی گشتگیری جیهانی و کوشتنی بەکۆمەڵی هەزارەها مرۆڤ ، یان دۆزینەوەی دەرمانێکی چارەسەری دژە ڤایرۆسەکەیەو، بەمەبەستی قازانجێکی بازرگانی و ؟ ناساندنیەتی وەکو فریادڕەسێکی گشتگیر، بە

ئەو جیهانەو هاوشێوەی جەنگی دژە تیرۆری، پاش یانزدەی سێپتەمبەر و سەرهەڵدانی داعش، بە بیانووی پاراستنی سیستەمی ئاسایشی جیهان.
لە دووماهیدا بەدیدی من ، لەو سەردەمە سەرمایەدارییەی نیولیبرالیزمدا بەتایبەت نیولیبرالیزمی ئابووری، کۆرۆنا کۆلۆنیالیزمەکی ڤایرۆسی نوێیە، بە هەماهەنگی لەگەڵ کۆلۆنیالیزمی تەکنەلۆژیا سەرهەڵداوە، لەسەرەتای یەکەمی ئەو سەدەیەوە، بە ئامانجی تەقاندن و هەڕەشەکردن لەسەر ئاسایشی تەندروستیمان ، هەروەها چەنیەتی خۆپاراستن و سەلامەت مانەوەمان، لەلایەن سیستەمەکەوە سەرکردایەتی دەکرێت ، کە لەداهاتووشدا جیهان دەکاتە کۆلۆنییەکی تەندروستی هێدمەگرتوو ، جەنگێکی بایۆلۆژی نوێ دەبێت، هاوشێوەی جەنگی دژە تیرۆر لە جیهانێکی بێ سیستەمدا، کە کولتوورە ڕەسەنەکان دەهاڕێت، و لەداهاتووشدا ئاسایشی مرۆڤایەتی بەو جۆرە هەڕەشانە دەشڵەژێنێت، و دەیانخاتە ژێر کۆنترۆڵ و رکێفی خۆیەوە.

ژێدەرەکان:

1_ https://www.historyofvaccines.org/content/articles/biological-weapons-bioterrorism-and-vaccines

2_ https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(18)30298-6/fulltext

3_ https://www.dhs.gov/biowatch-program

4_ https://sphcm.med.unsw.edu.au/news/could-mers-coronavirus-be-bioterrorism-new-study-shows-why-could-be-one-explanations-paradoxes

5_ https://www.teleforwarding.com/blog/technology-colonialism-a/-summary

نیگار نادر

٢٠٢٠\٣\١١\